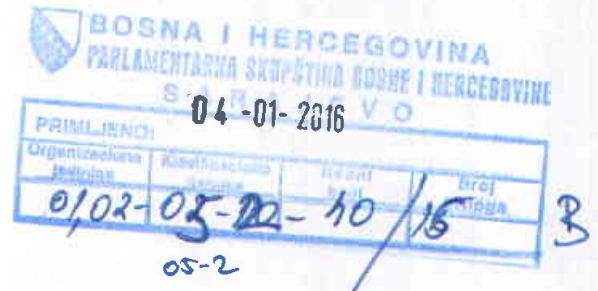

Број: 17-14-1-3296-2/15
Сарајево, 30. децембар 2015. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум између Савјета министара Босне и Херцеговине и Швајцарског федералног савјета који се односи на радовни ваздушни саобраћај. Споразум је потписао г. Славко Матановић, министар комуникација и транспорта БиХ, 22. септембра 2015. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство комуникација и транспорта БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Борис Буха

Služba za sjednice
30.12.2015.
LB

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-32-05-5-31871/15
Datum: 16.12.2015.godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 29-12-2015		20	
Originali i priloge u 4 lista	Klasifikacijska oznaka	Kodni broj:	Broj priloga
17	141	32961	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

Predmet: Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet, dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet, potpisan 22.09.2015.godine u Sarajevu na bosanskom, hrvatskom, srpskom, njemačkom i engleskom jeziku.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na svojoj 34. sjednici, održanoj 09.12.2015. godine utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma, čiji zaključak dostavljamo u prilogu akta.

Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da donese odluku o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet.

S poštovanjem,

MINISTAR
Igor Crnadak

SPORAZUM
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

I
ŠVAJCARSKOG FEDERALNOG VIJEĆA
KOJI SE ODNOSI NA REDOVNI ZRAČNI SAOBRAĆAJ

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Švajcarsko Federalno Vijeće (dalje u tekstu: "Ugovorne strane);

U želji da promoviraju sistem međunarodnog zrakoplovstva zasnovan na konkurentnosti između avio-prijevoznika na tržištu sa minimalnim uplitanjem vlade;

U želji da ubrzaju ekspanziju prilika u međunarodnom zračnom prijevozu;

Priznavajući da efikasan i konkurentan međunarodni zračni prijevoz unaprijeđuje trgovinu, dobrobit korisnika, i privredni rast;

U želji da omoguće avio-prijevoznicima da ponude javno konkurentne cijene i usluge na otvorenim tržištima;

U želji da osiguraju najveći stepen sigurnosti i zaštite u međunarodnom zračnom prijevozu i potvrđujući njihovu veliku zabrinutost po pitanju djela ili prijetnji po sigurnost letjelice, koje ugrožavaju sigurnost lica ili imovine, negativno utječu na obavljanje zračnog prijevoza i umanjuju povjerenje javnosti po pitanju sigurnosti civilnog zrakoplovstva; i

Budući da su potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu otvorene za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine;

Dogovorili su slijedeće:

Član 1.
(Definicije)

- (1) U svrhu ovog Sporazuma i njegovog Aneksa, osim ako nije dogovoreno drugačije:
- a. izraz "Konvencija" označava Konvenciju o Međunarodnom civilnom zrakoplovstvu otvorenu za potpisivanje u Čikagu sedmog decembra 1944. godine i uključuje bilo koji

aneks usvojen u skladu sa članom 90. te Konvencije i bilo koju izmjenu i dopunu aneksa ili Konvencije u skladu sa članovima 90. i 94. sve dok su ti aneksi i izmjene i dopune primjenjivi za obje Ugovorne strane;

- b. izraz "organi nadležni za zračni prijevoz" označava, u slučaju Švajcarske, Federalni ured za civilno zrakoplovstvo i, u slučaju Bosne i Hercegovine, Ministarstvo komunikacija i prometa, Direkciju za civilno zrakoplovstvo, ili u oba slučaja bilo koje lice ili organ, ovlašten da obavlja funkcije koje su ovdje dodijeljene navedenim organima;
- c. izraz "određeni avio-prijevoznici" označava avio-prijevoznika ili avio-prijevoznike koje je jedna Ugovorna strana odredila u skladu sa članom 5. ovog Sporazuma za obavljanje ugovorenog zračnog prijevoza;
- d. izraz "ugovoreni prijevoz" označava zračni prijevoz na određenim linijama za prijevoz putnika, tereta i pošte, odvojeno ili u kombinaciji;
- e. izrazi "zračni prijevoz", "međunarodni zračni prijevoz", "avio-prijevoznik" i "zaustavljanje u nekomercijalne svrhe" imaju značenja koja su im određena u članu 96. Konvencije;
- f. izraz "teritorija" u odnosu na Državu ima značenje određeno u članu 2. Konvencije;
- g. izraz "tarifa" označava cijene za prijevoz putnika, prtljaga i tereta i uvjete pod kojima se te cijene primjenjuju, uključujući komisione naknade i druga dodatna davanja za agenciju ili prodaju transportnih dokumenata, ali isključujući naknadu i uvjete za prijevoz pošte.

(2) Aneks čini integralni dio ovog Sporazuma. Sve što se odnosi na Sporazum uključuje i Aneks osim ako nije dogovoreno drugačije.

Član 2. **(Dodjela prava)**

- (1) Svaka Ugovorna strana osigurava drugoj Ugovornoj strani prava navedena u ovom Sporazumu u svrhu obavljanja međunarodnog zračnog prijevoza na linijama navedenim u rasporedima u Aneksu. Takav prijevoz i linije će se u daljem tekstu nazivati: "ugovoreni prijevoz" i "naznačene linije".
- (2) Shodno odredbama ovog Sporazuma, avio-prijevoznici određeni od strane svake Ugovorne strane uživaju, dok obavlja međunarodni zračni prijevoz:
 - a. pravo da lete preko teritorije druge Ugovorne strane bez slijetanja;
 - b. pravo da se zaustavljaju na datoj teritoriji u nekomercijalne svrhe;
 - c. pravo da na datoj teritoriji na tačkama navedenim u Aneksu ovog Sporazuma ukrca i iskrca, putnike, prtljag, teret i poštu koji putuju za ili koji dolaze sa tačkama na teritoriji druge Ugovorne strane;
 - d. pravo da na teritoriji trećih zemalja na tačkama navedenim u Aneksu ovog Sporazuma ukrca ili iskrca putnike, prtljag, teret i poštu koji putuju za ili dolaze iz tačkama na teritoriji druge Ugovorne strane, navedenim u Aneksu ovog Sporazuma;
- (3) Ništa iz ovog člana se neće smatrati da daje određenom avio-prijevozniku jedne Ugovorne strane pravo da ukrca, na teritoriji druge Ugovorne strane, putnike, prtljag, teret i poštu koji se prijevoze za naknadu i koji putuju na drugu tačku na teritoriji te Ugovorne strane.
- (4) Ako zbog oružanog sukoba, političkih nemira ili razvoja političke situacije, ili posebnih ili neuobičajenih okolnosti, određeni avio-prijevoznici jedne Ugovorne strane nisu mogućnosti da obavljaju prijevoz na svojim uobičajenim linijama, druga Ugovorna strana uložiti će sve svoje napore kako bi olakšala nastavak obavljanja takvog prijevoza kroz odgovarajuće nove aranžmane za takve linije, uključujući dodjelu prava za ono vrijeme koje može biti potrebno da bi se olakšale održive operacije.

Član 3.
(Provođenje prava)

- (1) Određeni avio-prijevoznici uživaju pravedna i jednaka prava da obavljaju ugovoreni saobraćaj pokriven ovim Sporazumom.
- (2) Nijedna Ugovorna strana ne ograničava pravo svakog određenog avio-prijevoznika da obavlja međunarodni prijevoz između teritorija Ugovornih strana ili između teritorije jedne Ugovorne strane i teritorija trećih zemalja.
- (3) Svaka Ugovorna strana dopušta određenim avio-prijevoznicima da odrede frekventnost i kapacitet međunarodnog zračnog prijevoza koji nude na osnovu komercijalnih prilika na tržištu. U skladu sa ovim pravom, nijedna Ugovorna strana unilateralno ne ograničava obim prijevoza, frekventnost, broj destinacija ili redovnost prijevoza, ili tip ili tipove letjelica koje koriste određeni avio-prijevoznici druge Ugovorne strane, osim ako to nije traženo iz carinskih, tehničkih, operativnih ili razloga zaštite okoliša pod istim uvjetima u skladu sa članom 15. Konvencije.

Član 4.
(Primjena zakona i propisa)

- (1) Zakoni, propisi jedne Ugovorne strane koji se odnose na ulazak na njenu teritoriju ili odlazak sa njene teritorije letjelice koja je angažirana u međunarodnoj zračnoj plovidbi, ili na rad i navigaciju te letjelice dok je u okviru njene teritorije, se primjenjuju na letjelice određenih avio-prijevoznika druge Ugovorne strane i moraju se ispoštovati od strane letjelica pri ulasku na teritoriju te druge Ugovorne strane, tokom boravka na njoj i po odlasku.
- (2) Prilikom ulaska ili izlaska sa teritorije jedne Ugovorne strane, zakoni i propisi te Ugovorne strane koji se tiču ulaska na ili odlaska sa njene teritorije njene teritorije putnika, prtljaga, posade ili tereta koji se prijevoze u letjelici (uključujući propise vezani za ulazak, dozvolu, imigraciju, pasoše, carine i karantin ili, u slučaju pošte, poštanske propise) se primjenjuju kod ili u ime tih putnika, prtljaga, posade i tereta određenog avio-prijevoznika druge Ugovorne strane.
- (3) Nijedna Ugovorna strana ne može dodijeliti bilo kakve prednosti svojim avio-prijevoznicima nad određenim avio-prijevoznicima druge Ugovorne strane u primjeni zakona i propisa datih u ovom članu.

Član 5.
(Određivanje prijevoznika i izdavanje dozvola za rad)

- (1) Svaka Ugovorna strana ima pravo da odredi jednog ili više avio-prijevoznika za potrebe obavljanja dogovorenog prijevoza. To određivanje postaje efektivno putem pismenog obavještenja između organa nadležnih za zračni prijevoz obje Ugovorne strane.
- (2) Organi nadležni za zračni prijevoz koji su primili obavještenje o određivanju, u skladu sa odredbama stavova 3. i 4. ovog člana, dodjeljuju bez odlaganja određenim avio-prijevoznicima druge Ugovorne strane neophodnu radnu dozvolu.
- (3) Nadležni organi zračnog saobraćaja jedne Ugovorne strane mogu zatražiti od avio-prijevoznika kojeg je odredila druga Ugovorna strana da pruži dokaze o kvalificiranosti za ispunjavanje uvjeta propisanih zakonima i propisima koji se uobičajeno primjenjuju na obavljanje međunarodnog zračnog saobraćaja u skladu sa odredbama Konvencije.

- (4) Svaka Ugovorna strana ima pravo da odbije da dodijeli dozvolu za rad navedenu u stavu 2. ovog člana, ili da nametne avio-prijevozniku takve uvjete koje smatra potrebnim za korištenje prava navedenih u članu 2. ovog Sporazuma, i to uvijek kada nema dokaz da avio-prijevoznici imaju glavno mjesto poslovanja na teritoriji Ugovorne strane koja ih je odredila i da posjeduju važeći certifikat avio-prijevoznika (AOC) izdat od strane pomenute Ugovorne strane.
- (5) Nakon što su primili dozvolu za rad, u skladu sa stavom 2. ovog člana, određeni avio-prijevoznici mogu u bilo kojem trenutku obavljati dogovoreni prijevoz.

Član 6.
(Opoziv i suspenzija radne dozvole)

- (1) Svaka Ugovorna strana ima pravo da opozove, suspenduje ili ograniči radnu dozvolu za korištenje prava navedenih u članu 2. ovog Sporazuma od strane određenog avio-prijevoznika druge Ugovorne strane ili da nametne one uvjete koje smatra neophodnim za korištenje tih prava, ako:
- a. ne postoji dokaz da pomenuti avio-prijevoznici imaju svoje glavno poslovno sjedište na teritoriji Ugovorne strane koja ih je odredila i da posjeduju certifikat avio-prijevoznika (AOC) izdat od strane navedene Ugovorne strane, ili
 - b. se pomenuti avio-prijevoznici ne pridržavaju ili su ozbiljno prekršili zakone ili propise Ugovorne strane koja dodjeljuje ova prava, ili
 - c. pomenuti avio-prijevoznici ne obavljaju dogovoreni prijevoz u skladu sa uvjetima propisanim ovim Sporazumom.
- (2) Prava utvrđena ovim članom će se primjenjivati isključivo nakon konsultacija sa drugom Ugovornom stranom, osim ako neposredna radnja nije neophodna radi sprječavanja daljeg kršenja zakona i propisa.

Član 7.
(Zrakoplovna zaštita)

- (1) U skladu sa svojim pravima i obavezama prema međunarodnom zakonu, Ugovorne strane ponovo potvrđuju da njihove obaveze jednih prema drugima u cilju zaštite sigurnosti civilnog zrakoplovstva protiv djela nezakonitog ometanja čine sastavni dio ovog Sporazuma. Ne ograničavajući njihova opća prava i obaveze prema međunarodnom zakonu, Ugovorne strane će posebno djelovati u skladu sa odredbama Konvencije o krivičnim djelima i određenim drugim djelima počinjenim u zrakoplovu, koja je potpisana u Tokiju 14. septembra 1963. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih otmica zrakoplova, koja je potpisana u Hagu 16. decembra 1970. godine i Konvencije o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, koja je potpisana u Montrealu 23. septembra 1971 godine., njenog dodatnog Protokola o prevenciji nezakonitih djela protiv sigurnosti međunarodnih aerodroma, potpisanog u Montrealu 24. februara 1988. godine, kao i bilo kojeg drugog sporazuma kojim se upravlja sigurnošću civilnog zrakoplovstva, čega se Ugovorne strane pridržavaju.
- (2) Ugovorne strane će prema zahtjevu pružati jedna drugoj svu neophodnu pomoć u cilju sprječavanja nezakonitih otmica civilnih zrakoplova i drugih nezakonitih radnju usmjerenih protiv sigurnosti zrakoplova, njihovih putnika i posade, aerodroma i uređaja za avionsku navigaciju i bilo koje druge prijetnje po sigurnost civilnog zrakoplovstva.

- (3) Ugovorne strane će u međusobnim odnosima djelovati u skladu sa odredbama o zrakoplovnoj sigurnosti, koje je ustanovila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva, određenim kao Aneksi uz Konvenciju u mjeri u kojoj su sigurnosne odredbe primjenjive za Ugovorne strane; Ugovorne strane će zahtijevati da korisnik zrakoplova u njihovom registru ili korisnik zrakoplova čije je glavno mjesto poslovanja ili stalno mjesto boravišta na njihovoj teritoriji kao i korisnici aerodroma na njihovoj teritoriji, postupaju u skladu sa tim odredbama o zračnoj sigurnosti.
- (4) Svaka Ugovorna strana saglasna je da se od korisnika zrakoplova može zahtijevati poštovanje odredbi o zračnoj sigurnosti navedenih u stavu 3. ovog člana koje primjenjuje jedna Ugovorna strana pri ulasku, odlasku ili tokom boravka na teritoriji te druge Ugovorne strane. Svaka Ugovorna strana će osigurati efikasnu primjenu odgovarajućih mjera u okviru njene teritorije u cilju zaštite zrakoplova i kako bi se pregledali putnici, posada i ručni prtljag, teret i zalihe u zrakoplovu prije ukrcavanja i iskrcavanja. Svaka Ugovorna strana takođe pristaje da će sa razumijevanjem razmotriti svaki zahtjev druge Ugovorne strane za opravdanim posebnim mjerama sigurnosti da bi se odgovorilo na određenu prijetnju.
- (5) U slučaju da se dogodi incident ili prijetnja nezakonitom otmicom civilnog zrakoplova ili neka druga nezakonita radnja protiv sigurnosti zrakoplova, njegovih putnika i posade, aerodroma i uređaja za zračnu navigaciju, Ugovorne strane će pomoći jedna drugoj uspostavljanjem komunikacije i drugim odgovarajućim mjerama u cilju okončanja takvog incidenta ili prijetnje što je brže moguće vodeći računa o minimalnom riziku po život kojeg takav incident ili prijetnja povlači za sobom.
- (6) Kada Ugovorna strana ima osnovane sumnje da je druga Ugovorna strana odstupila od odredbi zrakoplovne sigurnosti iz ovog člana, nadležni organi zračnog saobraćaja prve Ugovorne strane mogu zatražiti hitne konsultacije sa nadležnim organima zračnog saobraćaja druge Ugovorne strane. U slučaju neuspjeha u postizanju zadovoljavajućeg sporazuma u roku od petnaest (15) dana od dana takvog zahtjeva postojat će osnove za povlačenje, oduzimanje, ograničavanje, ili nametanje uvjeta o radnoj dozvoli i tehničkim odobrenjima avio-prijevoznika te Ugovorne strane. Kada to zahtijeva hitnost slučaja, Ugovorna strana može preduzeti te radnje i prije isteka roka od petnaest (15) dana.

Član 8.

(Zrakoplovna bezbjednost)

- (1) Svaka Ugovorna strana priznaje kao važeće, za potrebe obavljanja dogovorenog prijevoza predviđenog u ovom Sporazumu, certifikate o plovidbenosti, certifikate sposobnosti, i dozvole izdate ili proglašene važećim od strane druge Ugovorne strane i koje su još uvijek na snazi, pod uvjetom da su uvjeti za te certifikate i dozvole barem jednaki minimalnim standardima koji mogu biti određeni u skladu sa Konvencijom.
- (2) Međutim, svaka Ugovorna strana može odbiti da prizna kao važeće, za potrebe letova iznad svoje teritorije, certifikate sposobnosti i dozvole date ili proglašene važećim za svoje državljane od strane druge Ugovorne strane ili treće zemlje.
- (3) Svaka Ugovorna strana može zatražiti konsultacije u vezi sigurnosnih standard u oblasti vezanoj za posadu, letjelicu ili njihov rad koje je usvojila druga Ugovorna strana. Takve konsultacije će se održati u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Ako nakon takvih konsultacija jedna od Ugovornih strana ustanovi da druga Ugovorna strana efektivno ne održava i ne rukovodi, u bilo kojoj takvoj oblasti, sigurnosnim standardima koji su

u najmanju ruku na nivou minimalnih standarda tada ustanovljenih prema Konvenciji, prva Ugovorna strana će obavijestiti drugu Ugovornu stranu o tim saznanjima, kao i mjerama koje smatra potrebnim za usaglašavanje sa tim minimalnim standardima, dok će ta druga Ugovorna strana preduzeti odgovarajuće mjere ispravke. Ukoliko ta druga Ugovorna strana ne preduzme odgovarajuće mjere ispravke u roku od petnaest (15) dana ili u eventualno dužem dogovorenom roku, to će biti razlog za primjenu člana 6. ovog Sporazuma.

- (5) Bez obzira na obaveze pomenute u članu 33. Konvencije dogovoreno je da svaka letjelica kojom upravlja određeni avio-prijevoznik ili, prema ugovoru o najmu, u ime određenog avio-prijevoznika jedne Ugovorne strane u prijevozu do ili od teritorije druge Ugovorne strane može, dok je na teritoriji druge Ugovorne strane, biti podvrgnut provjeri od strane nadležnih predstavnika druge Ugovorne strane, provjeri u okviru zrakoplova ili oko zrakoplova radi provjere validnosti dokumentacije zrakoplova i dokumentacije njegove posade i očiglednog stanja zrakoplova i njegove opreme (u ovom članu nazvan kao „pregled na platformi“) pod uvjetom da to ne dovede do neopravdanog kašnjenja.
- (6) Ako bilo koji takav pregled na platformi ili niz takvih pregleda pokaže da postoji:
- ozbiljna zabrinutost da zrakoplov ili upotreba zrakoplova nije u skladu sa minimalnim standardima tada ustanovljenim prema Konvenciji; ili
 - ozbiljna zabrinutost da postoji nedostatak efikasnog održavanja i sprovođenja sigurnosnih standarda tada ustanovljenih prema Konvenciji;

Ugovorna strana koja vrši pregled može, u svrhu člana 33. Konvencije, biti slobodna da zaključi da zahtjevi prema kojima su uvjerenja ili dozvole za letjelicu i posadu letjelice izdate i validne ili da zahtjevi prema kojima je letjelica u saobraćaju nisu na nivou minimalnih standarda ili iznad minimalnih standarda tada ustanovljenim prema Konvenciji.

- (7) U slučaju da je pristup u svrhu pregleda letjelice na platformi koju koristi avio-prijevoznik jedne Ugovorne strane u skladu sa stavom 5. odbijen od strane predstavnika tog avio-prijevoznika, druga Ugovorna strana će biti slobodna da zaključi ozbiljnu zabrinutost navedenu u stavu 6. ovog člana koja povlači zaključke takođe navedene tim stavom.
- (8) Svaka Ugovorna strana zadržava pravo obustaviti ili izmijeniti dozvolu za obavljanje usluga zračnog prijevoza avio-prijevozniku ili avio-prijevoznicima druge Ugovorne strane, u slučaju da prva Ugovorna strana, bilo na osnovu pregleda na platformi, niza pregleda na platformi, odbijanja pristupa u cilju pregleda na platformi, konsultacija ili na nekoj drugoj osnovi, zaključi da je hitna akcija neophodna za očuvanje sigurnosti zračnog saobraćaja.
- (9) Bilo kakva akcija jedne Ugovorne strane u skladu sa stavom 4. ili 8. ovog člana će biti obustavljena onda kada prestanu postojati razlozi koji su do toga i doveli.

Član 9.

(Oslobađanje od carina i taksi)

- (1) Letjelice koje obavljaju međunarodni saobraćaj od strane određenog avio-prijevoznika jedne Ugovorne strane, kao i njihova uobičajena oprema, zalihe goriva i maziva, zalihe zrakoplova uključujući hranu, napitke i duhan koji se prijevoze u takvoj letjelici su, po ulasku na teritoriju druge Ugovorne strane, izuzeti od svih carina ili taksi, pod uvjetom da takva oprema, zalihe i zalihe hrane i pića i duhana, ostanu u letjelici sve dok ne budu ponovo izvezene.

- (2) Od istih carina i taksi, sa izuzetkom naknada koje odgovaraju obavljenim uslugama, takođe su oslobođeni:
- a. zalihe zrakoplova ukrcane u letjelicu na teritoriji jedne Ugovorne strane, u granicama utvrđenim od strane organa pomenute Ugovorne strane, i koje su namijenjene korištenju u letjelici koji obavlja međunarodni saobraćaj od strane određenog avio-prijevoznika druge Ugovorne strane;
 - b. rezervni dijelovi (uključujući motore) i uobičajena oprema letjelice uvezene na teritoriju jedne Ugovorne strane za potrebe servisiranja, održavanja ili popravke letjelice određenog avio-prijevoznika druge Ugovorne strane koja obavlja međunarodni saobraćaj;
 - c. gorivo, maziva i potrošne tehničke zalihe uvezene na teritoriju ili koje su uzete na teritoriji jedne Ugovorne strane namijenjene za korištenje u letjelici određenog avio-prijevoznika druge Ugovorne strane koja obavlja međunarodni zračni saobraćaj, čak i kada se takve zalihe koriste na dijelu putovanja iznad teritorije Ugovorne strane na kojoj su ukrcane;
 - d. neophodni dokumenti korišteni od strane određenog avio-prijevoznika jedne Ugovorne strane uključujući transportna dokumenta, tovarne listove i reklamni materijal, kao i motorna vozila, materijal i opremu koji mogu biti korišteni od strane određenog avio-prijevoznika u komercijalne i operativne svrhe dok se nalazi na području aerodroma pod uvjetom da takav materijal i oprema služe za potrebe prijevoza putnika i tereta.
- (3) Uobičajena oprema letjelice, kao i materijali i zalihe koji ostaju u letjelici kojom operira određeni avio-prijevoznik jedne Ugovorne strane, mogu biti istovareni na teritoriji druge Ugovorne strane jedino uz odobrenje carinskih organa te teritorije. U tom slučaju, oni mogu biti stavljeni pod nadzor pomenutih organa sve dok ne budu ponovo izvezeni ili na neki drugi način udaljeni u skladu sa carinskim propisima.
- (4) Izuzimanja navedena u ovom članu su takođe moguća u situacijama gdje je određeni avio-prijevoznik bilo koje od Ugovornih strana ušao u aranžman sa drugim avio-prijevoznicima za zajam ili transfer na teritoriji druge Ugovorne strane predmeta navedenih u stavovima 1. i 2. ovog člana pod uvjetom da drugi avio-prijevoznici istovremeno uživaju takva prava na izuzimanje od strane druge Ugovorne strane.

Član 10. **(Direktan tranzit)**

Putnici, prtljag i teret u direktnom tranzitu preko oblasti bilo koje Ugovorne strane i koji ne napuštaju oblast aerodroma rezerviranog u te svrhe se podvrgavaju veoma jednostavnoj kontroli, osim ako to drugačije ne nalažu sigurnosne mjere usmjerene protiv nasilja, integriteta granice, zračne piraterije i šverca narkotika i imigracione kontrolne mjere.

Član 11. **(Korisničke naknade)**

- (1) Svaka Ugovorna strana ulaže sve napore kako bi osigurala da korisničke naknade koje su od strane njihovih nadležnih organa nametnute ili odobrene da budu nametnute određenom avio-prijevozniku druge Ugovorne strane budu pravedne i razumne. One će biti zasnovane na zdravim ekonomskim principima.
- (2) Naknade za korištenje aerodroma i uređaja za zračnu plovību i usluge koje jedna Ugovorna strana nudi određenom avio-prijevozniku druge Ugovorne strane neće biti veće od onih koje mora platiti njegov nacionalni zrakoplov koji obavlja redovni međunarodni saobraćaj.

- (3) Svaka Ugovorna strana ohrabruje konsultacije između organa ili tijela nadležnih za naknade na svojoj teritoriji i određenih avio-prijevoznika koji koriste usluge i objekte, i ohrabruje organe ili tijela nadležne za naknade i određene avio-prijevoznike da razmjenjuju informacije koje mogu biti od važnosti za preciznu kontrolu opravdanosti naknada u skladu sa principima stavova 1. i 2. ovog člana. Svaka Ugovorna strana ohrabruje organe nadležne za naknade da korisnicima pružaju obavještenje o svakom prijedlogu za izmjene korisničkih naknada u cilju da korisnici mogu iskazati svoje stavove prije nego što izmjene budu učinjene.

Član 12. **(Komercijalne aktivnosti)**

- (1) Određenom avio-prijevozniku jedne Ugovorne strane dopušteno je da ima odgovarajuća predstavništva na teritoriji druge Ugovorne strane. Ova predstavništva mogu uključivati komercijalno, operativno i tehničko osoblje, koje se može sastojati od premještenog ili lokalno angažiranog osoblja.
- (2) Za komercijalne aktivnosti primjenjuje se princip reciprociteta. Nadležni organi svake Ugovorne strane preduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurali da predstavništva avio-prijevoznika određenih od strane druge Ugovorne strane mogu obavljati njihove aktivnosti na odgovarajući način.
- (3) Posebno, svaka Ugovorna strana garantira određenim avio-prijevoznicima druge Ugovorne strane pravo da se angažiraju u prodaji zračnog prijevoza na njenoj teritoriji direktno i, prema vlastitom nahođenju, preko svojih agenata. Avio-prijevoznici imaju pravo da prodaju takav prijevoz i bilo koje lice je slobodno da ga kupi, u valuti te teritorije ili u slobodno konvertibilnim valutama drugih zemalja.
- (4) Određeni avio-prijevoznici bilo koje Ugovorne strane mogu ući u marketinške aranžmane kao što su blocked space, code sharing ili druge komercijalne aranžmane sa avio-prijevoznicima bilo koje Ugovorne strane ili avio-prijevoznicima treće zemlje, pod uvjetom da ti avio-prijevoznici posjeduju odgovarajuću radnu dozvolu.

Član 13. **(Lizing)**

- (1) Svaka Ugovorna strana može spriječiti korištenje zakupljenih letjelica za prijevoz iz ovog Sporazuma koje nisu u skladu sa članovima 7. (Zrakoplovna zaštita) i 8. (Zrakoplovna bezbjednost).
- (2) Prema stavu 1. gore, određeni avio-prijevoznici svake Ugovorne strane mogu koristiti letjelicu (ili letjelicu i posadu) zakupljenu od bilo koje kompanije, uključujući druge avio-kompanije, pod uvjetom da kompanija koja daje u zakup ne koristi prava koja inače nema.

Član 14. **(Konverzija i transfer prihoda)**

Određeni avio-prijevoznici imaju pravo da po zvaničnom kursu konvertuju i doznače u svoju zemlju višak prihoda preostao nakon proporcionalno izvršenih lokalnih plaćanja u pogledu prijevoza putnika prtljaga, terete i pošte. Ukoliko su uplate između Ugovornih strana regulirane posebnim sporazumom, taj posebni sporazum se i primjenjuje.

Član 15.
(Tarife)

- (1) Svaka Ugovorna strana može zahtijevati obavještanje ili evidentiranje kod njenih organa nadležnih za zračni saobraćaj tarifa za međunarodni zračni saobraćaj koji se vrši u skladu sa ovim Sporazumom.
- (2) Bez ograničavanja primjene općeg zakona o konkurenciji i potrošačima u bilo kojoj Ugovornoj strani, intervencija od strane Ugovorne strane se ograničava na:
 - a. sprječavanje nerazumno diskriminatornih tarifa ili praksi;
 - b. zaštitu potrošača od tarifa koje su nerazumno visoke ili ograničavajuće bilo zbog zloupotrebe dominantne pozicije ili dogovorenih praksi među avio-prijevoznicima; i
 - c. zaštitu avio-prijevoznika od tarifa koje su vještački niske zbog direktne ili indirektno vladine subvencije ili podrške.
- (3) Nijedna od Ugovornih strana neće preduzeti unilateralne radnje radi sprječavanja uvođenja ili nastavak tarifa koje su predložene za nametanje ili su nametnute od strane određenih avio-prijevoznika bilo koje Ugovorne strane za međunarodni zračni saobraćaj između teritorija Ugovornih strana. Ukoliko bilo koja Ugovorna strana smatra da neka od tih tarifa nije u skladu sa onim što je navedeno u ovom članu, zatražiće konsultacije i obavijestiti drugu Ugovornu stranu o razlozima svog nezadovoljstva u roku od četrnaest (14) dana od datuma prijema evidencije. Ove konsultacije se trebaju održati u roku od četrnaest (14) dana od datuma prijema zahtjeva. Bez uzajamnog dogovora, tarife stupaju na snagu ili ostaju na snazi.

Član 16.
(Podnošenje reda letenja)

- (1) Svaka Ugovorna strana može zahtijevati da njeni organi nadležni za zračni saobraćaj budu obaviješteni od strane određenih avio-prijevoznika druge Ugovorne strane o predviđenim redovima letenja najmanje trideset (30) dana prije početka obavljanja ugovorenog saobraćaja. Ista procedura se primjenjuje na bilo koje izmjene tih redova letenja.
- (2) Za dodatne letove koje određeni avio-prijevoznici jedne Ugovorne strane žele da obavljaju u dogovorenom saobraćaju van odobrenog reda letenja potrebno je zatražiti prijedno odobrenje od organa nadležnih za zračni saobraćaj druge Ugovorne strane. Takav zahtjev se obično podnosi najmanje dva (2) radna dana prije obavljanja takvih letova.

Član 17.
(Osiguravanje statističkih podataka)

Organi nadležni za zračni saobraćaj obje Ugovorne strane pružaju jedni drugima, na zahtjev, periodične satatističke podatke ili druge slične informacije koje se odnose na obavljani dogovoreni saobraćaj.

Član 18.
(Konsultacije)

Svaka Ugovorna strana može u bilo koje vrijeme zatražiti konsultacije o provođenju, tumačenju, primjeni ili izmjeni i dopuni ovog Sporazuma. Takve konsultacije, koje mogu biti između organa nadležnih za zračni saobraćaj, započinju što je to prije moguće ali najkasnije šezdeset (60) dana od datuma kada je druga Ugovorna strana primila pismeni zahtjev, osim ukoliko Ugovorne strane nisu

dogovorile drugačije. Svaka Ugovorna strana priprema i tokom tih konsultacija podnosi relevantan dokaz koji podržava njen stav, a sve u cilju donošenja tačnih, racionalnih i ekonomičnih odluka.

Član 19. (Rješavanje sporova)

- (1) Svaki spor koji proizađe iz ovog Sporazuma, koji se ne može riješiti direktnim pregovorima ili diplomatskim putem, se, na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, podnesi arbitražnom sudu.
- (2) U takvom slučaju, svaka Ugovorna strana nominira jednog arbitra i dva arbitra imenuju predsjednika, državljana treće države. Ako dva (2) mjeseca nakon što je jedna od Ugovornih strana nominirala svog arbitra, druga Ugovorna strana ne bude nominirala svog, ili, ako nakon mjesec dana po nominaciji drugog arbitra oba arbitra ne budu mogla da se dogovore o imenovanju predsjednika, svaka Ugovorna strana može zahtijevati od predsjednika Vijeća ICAO-a da nastavi sa potrebnim nominacijama.
- (3) Arbitražni sud određuje svoju vlastitu proceduru i odlučuje o raspodjeli troškova procedure.
- (4) Ugovorne strane poštuju svaku odluku donesenu u primjeni ovog člana.

Član 20. (Izmjene)

- (1) Ako bilo koja od Ugovornih strana smatra poželjnim da izmijeni bilo koju odredbu ovog Sporazuma, takva izmjena stupa na snagu kada Ugovorne strane obavijeste jedna drugu o ispunjenju njihovih pravnih procedura.
- (2) Izmjene Aneksa ovog Sporazuma mogu biti direktno dogovorene između organa nadležnih za zračni saobraćaj Ugovornih strana. One se primjenjuju provizorno od datuma kada su dogovorene i stupaju na snagu nakon što su potvrđene razmjenom diplomatskih nota.
- (3) U slučaju zaključenja bilo koje opće multilateralne konvencije koja se tiče zračnog saobraćaja kojom se obje Ugovorne strane obavezuju, ovaj Sporazum se mijenja tako da bude u skladu sa odredbama takve konvencije.

Član 21. (Raskid Sporazuma)

- (1) Svaka Ugovorna strana može u bilo koje vrijeme diplomatskim putem pismeno obavijestiti drugu Ugovornu stranu o svojoj odluci da raskine ovaj Sporazum. Takvo obavještenje se istovremeno prosljeđuje Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva (ICAO).
- (2) Sporazum se raskida na kraju perioda reda letenja tokom kojeg će proteći dvanaest (12) mjeseci od datuma prijema obavještenja, ukoliko obavještenje ne bude povučeno međusobnim sporazumom Ugovornih strana prije isteka tog perioda.
- (3) U odsustvu saznanja o prispjeću od strane druge Ugovorne strane, obavještenje se smatra primljenim četrnaest (14) dana nakon datuma kada je Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) primila obavještenje o tome.

Član 22.
(Registracija)

Ovaj Sporazum i svi njegovi amandmani će biti registrirani u Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva (ICAO).

Član 23.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Sporazum stupa na snagu kada Ugovorne strane izvijeste jedna drugu razmijenom diplomatskih nota o ispunjenju njihovih pravnih formalnosti u pogledu zaključivanja i stupanja na snagu međunarodnih sporazuma.

Nakon stupanja na snagu, ovaj Sporazum će zamijeniti Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švajcarskog Federalnog Vijeća vezano za redovni zračni saobraćaj od 6. marta 1998. godine.

U potvrdu ovoga dolje potpisani propisno ovlašteni od strane njihovih cijenjenih Vlada su potpisali ovaj Sporazum.

Urađeno u dva primjerka u Sarajevu, dana 22.09.2015.godine, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine (bosanskom, hrvatskom i srpskom), njemačkom i engleskom jeziku, od kojih su svi jednako vjerodostojni. U slučaju bilo kojeg neslaganja u implementaciji, tumačenju ili primjeni, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vijeće ministara

Bosne i Hercegovine

Slavko Matanović, ministar
prometa i komunikacija

Za Švajcarsko Federalno

Vijeće

Heinrich Maurer, ambasador

ANEKS

RASPORED LINIJA

I. Linije na kojima određeni avio-prijevoznici Švajcarske mogu obavljati zračni prijevoz:

Tačke odlaska	Međutačke	Tačke u Bosni i Hercegovini	Tačke van BiH
Tačke u Švajcarskoj	Bilo koje tačke u Evropi	Bilo koje tačke	Bilo koje tačke u Evropi

II. Linije na kojima avio-prijevoznici Bosne i Hercegovine mogu obavljati zračni prijevoz:

Tačke odlaska	Međutačke	Tačke u Švajcarskoj	Tačke van Švajcarske
Tačke u Bosni i Hercegovini	Bilo koje tačke u Evropi	Bilo koje tačke	Bilo koje tačke u Evropi

NAPOMENE:

Svaki određeni avio-prijevoznik bilo koje Ugovorne strane može, na nekom ili svim letovima i po svom izboru:

1. obavljati letove u bilo kojem ili u oba pravca;
2. kombinirati različite brojeve letova u okviru rada jedne letjelice;
3. usluživati tačke iza, međutačke i tačke van i tačke na teritorijama Ugovornih strana na linijama u bilo kojoj kombinaciji i u bilo kojem redosljedu;
4. zanemariti zaustavljanje na bilo kojoj tački ili tačkama;
5. prenijeti prijevoz sa bilo koje svoje letjelice na bilo koju drugu svoju letjelicu na bilo kojoj tački na liniji; i
6. usluživati tačke iza bilo koje tačke na svojoj teritoriji sa ili bez izmjene letjelice ili broja leta i može pružiti i reklamirati javnosti taj prijevoz; bez geografskog ograničavanja ili ograničavanja po pitanju smjera i bez gubitka bilo kojeg prava da obavlja prijevoz koji je dopustiv prema ovom Sporazumu; pod uvjetom da prijevoz opslužuje tačke na teritoriji Ugovorne strane koja je odredila avio-prijevoznika.